

Fakultetsstyrelsen

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i genusvetenskap

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i genusvetenskap är fastställd av Samhällsvetenskapliga fakultetsstyrelsen 2020-06-11, dnr U 2020/499.

Studier enligt denna allmänna studieplan kan leda till någon av följande examina:

Filosofie doktorexamen.

Filosofie licentiatexamen.

1 Ämnesbeskrivning

Genus och sexualitet är centralt för några av de viktigaste sociala förändringarna i vår tid, från debatter om migration och medborgarskap, ekonomiska förskjutningar, till åtgärder mot globala ekologiska utmaningar. Centralt för förståelsen av sociala processer är studiet av förändringar i människors och gruppers relationer till varandra och till sin materiella och kulturella kontext. Genus och sexualitet är centrala variabler för att analysera föränderliga gränsdragningar (etniska, nationella och religiösa), politiska subjektiviteter, samlevnad och solidaritet. Ämnets forskare har sin bakgrund i olika discipliner och teoretiska och metodologiska traditioner, men delar en förståelse av hur genus och sexualitet är centrala för att förstå samhällsliga symboler, identiteter och sociala relationer.

Aktuella forskningsområden vid Genusvetenskapliga institutionen presenteras på institutionens hemsida.

2 Syfte och mål för forskarutbildningen

Syftet med forskarutbildningen i genusvetenskap vid Genusvetenskapliga institutionen vid Lunds universitet är att ge fördjupade kunskaper i genusvetenskap och att utbilda självständiga och kritiska forskare med bred teoretisk samhällsvetenskaplig kunskap, metodologisk skicklighet och urskillningsförmåga samt förmåga att genomföra forskningsprojekt. Den studerande ska efter genomgången forskarutbildning kunna kritiskt reflektera över och analysera genus, samhälle, kultur och vetenskap i såväl ett historiskt som ett samtida perspektiv, och arbeta med genusvetenskapliga frågeställningar i såväl teori som empiri.

2.1 Doktorsexamen

Doktorsexamen i genusvetenskap uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning om 240 högskolepoäng på forskarnivå inom genusvetenskap. Doktoranden ska efter genomgången utbildning för doktorsexamen ha förvärvat följande kunskaper och färdigheter:

Kunskaper och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet genusvetenskap samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det genusvetenskapliga forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

2.2 Licentiatexamen

Licentiatexamen i genusvetenskap uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning om 120 högskolepoäng inom genusvetenskap på forskarnivå.

Doktoranden ska efter genomgången utbildning för licentiatexamen ha förvärvat följande kunskaper och färdigheter:

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet genusvetenskap, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det genusvetenskapliga forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

3 Behörighet till utbildning på forskarnivå

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs att den sökande har grundläggande och särskild behörighet och att sökanden bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

3.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet att antas till utbildning på forskarnivå har den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå,
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Fakultetsstyrelsen får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl.

3.2 Särskild behörighet

Doktoranden ska förutom den allmänna behörigheten för forskarutbildning ha 30 högskolepoäng inom ämnet genusvetenskap på avancerad nivå eller förvärvat motsvarande kunskaper inom eller utom landet. Doktoranden ska också ha genomfört självständiga arbeten om 15 högskolepoäng på avancerad nivå.

3.3. Tillgodoräknande av tidigare studier

En student som genomgått viss högskoleutbildning på avancerad nivå eller motsvarande med godkänt resultat kan tillgodoräkna sig detta i utbildningen på forskarnivå, om examinator efter prövning bedömer att den tidigare utbildningen kan godtas för tillgodoräknande. Tillgodoräklandet ska prövas på studentens egen begäran, i varje enskilt fall.

4 Antagning och urval

Antagning sker till fyra års heltidsstudier som avslutas med doktorsexamen, där licentiatexamen efter två år kan vara en etapp. Om särskilda skäl finns kan antagning ske till enbart två års heltidsstudier, som avslutas med licentiatexamen.

Antagning av forskarstuderande sker enligt Lunds universitets antagningsordning för utbildning på forskarnivå och Föreskrifter för utbildning på forskarnivå vid Samhällsvetenskapliga fakulteten.

4.1. Antagning

Fakulteten eftersträvar att antagning av forskarstuderande sker årligen efter utannonsering av studieplatser vid en fastställd tidpunkt. Den som antagits till licentiatstudier måste genomgå ny antagning för att fortsätta till doktorsexamen.

Till utbildning på forskarnivå antas primärt sökande som anställs som doktorand. Forskarstuderande måste ha finansiering i form av anställning som doktorand eller annan finansiering i enlighet med universitetets antagningsordning. Fakultetsstyrelsen ansvarar för att en noggrann prövning av studiefinansieringen genomförs.

4.2 Urval

Vid antagningsbegränsning måste urval göras bland de sökande. Grund för urval är den sökandes meriter vid ansökningstillfället. Avgörande urvalskriterium är förmågan att tillgodogöra sig forskarutbildning. Särskilt avseende fästs vid den sökandes lämplighet för forskningsarbete inom genusvetenskap. Att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får dock inte vid urval ge sökanden företräde framför andra sökande.

Vid urvalet beaktas tidigare studieresultat och forskningsmeriter, den sökandes publikationer och forskningsplan samt arbetslivserfarenhet. Självständiga arbeten på grund- och avancerad nivå har särskild vikt. Kvalitetskriteriet är alltid det överordnade bedömningskriteriet. Värderingen av sökandes meriter görs av en särskilt tillsatt grupp sakkunniga (antagningskommitté) som utarbetar ett skriftligt underlag. Beslutet om antagning tas av prefekten med det förslag som sakkunniga utarbetat som underlag.

Fakulteten eftersträvar mångfald. Jämställdhetsaspekten ska alltid beaktas. Vid jämbördiga meriter ska sökande av underrepresenterat kön, relaterat till fördelningen bland forskarstuderande i ämnet vid Lunds universitet, ges företräde om inte annat skäl talar emot detta. Målet på Genusvetenskapliga institutionen är att all verksamhet ska vara fri från sexism, rasism, homofobi, transfobi och exkludering på grund av ålder eller funktionalitet.

5 Utbildning på forskarnivå

Utbildning på forskarnivå som leder till doktorsexamen omfattar fyra års studier (240 högskolepoäng) på heltid. Utbildning till licentiatexamen omfattar två års studier (120 högskolepoäng) på heltid. Studier kan bedrivas på deltid, minst halvtid, och omfattar då maximalt åtta år för doktorsexamen respektive fyra år för licentiatexamen. Doktoranden har också rätt men inte skyldighet att avlägga licentiatexamen (120 högskolepoäng) som en etapp i forskarutbildning som leder till doktorsexamen.

5.1 Utbildningens uppläggning

Utbildning som leder till doktorsexamen omfattar totalt 240 högskolepoäng fördelade på en kursdel omfattande 60 högskolepoäng och en vetenskaplig avhandling, (doktorsavhandlingen), omfattande 180 högskolepoäng.

Utbildning som leder till licentiatexamen omfattar totalt 120 högskolepoäng fördelade på en kursdel omfattande 30 högskolepoäng och en vetenskaplig uppsats, (licentiatavhandling), omfattande 90 högskolepoäng.

Undervisning ges i form av kurser och seminarier samt handledning i avhandlingsarbetet. Dessutom anordnas allmänna seminarier och gästföreläsningar.

För godkänd doktorsexamen fordras godkänt betyg på samtliga kunskapsprov som ingår i forskarutbildningen och på doktorsavhandlingen. För godkänd licentiatexamen fordras godkänt betyg på samtliga kunskapsprov som ingår i licentiatutbildning och på den vetenskapliga uppsatsen.

5.2 Handledning

För varje doktorand ska utses minst två handledare, varav en ska vara huvudhandledare. Huvudhandledaren ska vara docentkompetent och anställd vid Lunds universitet. I den individuella studieplanen ska respektive handledares arbetsuppgifter och ansvarsområde anges. Doktoranden har rätt till handledning under den tid som kan anses behövas för den föreskrivna utbildningen. Handledningen omfattar både hjälp med inriktningen av studier och avhandlingsarbete/arbete med vetenskaplig uppsats samt stöd under arbetets gång. En doktorand som begär det ska få byta handledare.

5.3 Individuell studieplan

Vid studiernas början ska doktoranden i samråd med handledarna upprätta en individuell studieplan över universitetets och doktorandens åtagande och en tidsplan för doktorandens utbildning. Den individuella studieplanen ska följas upp årligen. Doktoranden ska registrera sig i början av varje termin och i samråd med handledare ange med vilken aktivitetsgrad studierna ska bedrivas under terminen.

5.4 Kurser och andra moment

Kursdelen i forskarutbildningen består av kurser vid den egna institutionen, fakultetsgemensamma kurser eller kurser vid andra institutioner inom och utom Lunds universitet.

För kurser vid Lunds universitet ska det finnas kursplaner som anger kursernas mål, innehåll och poängtal. För kurser genomgångna vid andra fakulteter och högskolor bestäms poängtalet som ska tillgodoräknas av examinator. Vilka kurser den enskilde doktoranden ska genomgå och kunna räkna in i examen anges i den individuella studieplanen.

Prov som ingår i utbildning på forskarnivå och avhandling ska bedömas med betygen godkänd eller underkänd. Examinator för kursdelen är lärare med minst docentkompetens. Kunskapsprov på kurser anordnas i allmänhet under eller i anslutning till undervisningen, men kan på begäran av den studerande anordnas vid annat tillfälle.

Kontinuerlig kunskapskontroll sker i samband med undervisningen genom skriftliga och muntliga prov.

5.4.1 Kursdelen

Kursdelen innehåller obligatoriska moment för både licentiatexamen och doktorexamen i genusvetenskap. Kursdelen omfattar 60 högskolepoäng för doktorexamen, varav det är obligatoriskt att den studerande ska kunna visa godkänt resultat på minst 30 högskolepoäng inom vetenskapsteori, genusteori, metod och metodologi, samt etik. Av dessa 30 högskolepoäng ska minst 3 högskolepoäng vikas åt forskningsetik.

För licentiatexamen omfattar kursdelen 30 högskolepoäng, varav det är obligatoriskt att den studerande ska kunna visa godkänt resultat på minst 15 högskolepoäng inom genusteori, metod, samt etik. Av dessa 15 högskolepoäng ska minst 3 högskolepoäng vikas åt forskningsetik.

5.4.2 Forskningsseminarier och andra moment

Som ett led i utbildningen ska doktoranden delta i seminarier kring institutionens forskningsverksamhet och andra doktoranders avhandlingsarbeten.

Doktoranden ska före disputationen presentera sitt avhandlingsarbete respektive den vetenskapliga uppsatsen vid minst tre seminarier i början, mitten och slutet av forskarutbildningen: ett planseminarium, ett mittseminarium och ett slutseminarium. Mittseminarium och slutseminarium är examinerande seminarier.

Doktoranden ges möjlighet till internationella erfarenheter inom forskarutbildningen i form av kurser, konferensdeltagande och andra utbyten.

5.5 Avhandling

Doktorsavhandlingen är det viktigaste momentet i forskarutbildningen som leder fram till doktorexamen. Avhandlingen ska baseras på självständigt vetenskapligt arbete.

Doktorsavhandlingen kan utformas antingen som ett enhetligt sammanhängande verk (monografiavhandling) eller som ett antal vetenskapliga uppsatser som ska vara försedda med en inledande övergripande och reflekterande sammanfattning där delarna sätts in i en helhet, en så kallad kappa (sammanläggningsavhandling).

Ett arbete av två eller flera författare kan godkännas som doktorsavhandling eller del däri, om varje doktorands insats redovisas så att den kan bedömas individuellt.

Doktorsavhandlingen försvaras vid en offentlig disputation. Avhandlingen betygsätts med något av betygen *godkänd* eller *underkänd*, betyget sätts av en betygsnämnd.

5.6 Vetenskaplig uppsats för licentiatexamen

Licentiatavhandlingen är det viktigaste momentet i forskarutbildningen som leder fram till licentiatexamen. Avhandlingen ska baseras på självständigt vetenskapligt arbete.

Licentiatavhandlingen kan utformas antingen som ett enhetligt sammanhängande verk (monografiavhandling) eller som ett antal vetenskapliga uppsatser som ska

vara försedda med en inledande övergripande och reflekterande sammanfattning där delarna sätts in i en helhet, en så kallad kappa (sammanläggningsavhandling).

Ett arbete av två eller flera författare kan godkännas som licentiatavhandling eller del däri, om varje licentiands insats redovisas så att den kan bedömas individuellt.

Licentiatavhandlingen försvaras vid ett offentligt examinerande seminarium. Avhandlingen betygsätts med något av betygen *godkänd* eller *underkänd*, betyget sätts av en betygsnämnd.

5.7 Institutionstjänstgöring

En doktorand kan delta i institutionsarbetet inom en ram om högst 20 procent av full arbetstid under den totala studietiden. Doktoranden ska kompenseras med motsvarande förlängning av studietiden. Institutionstjänstgöring ska framgå av den individuella studieplanen.

Doktorander som undervisar inom utbildningen på grundnivå eller avancerad nivå ska ha genomgått inledande högskolepedagogisk utbildning omfattande två veckor.

6 Övrigt

Se Samhällsvetenskapliga fakultetens föreskrifter för utbildning på forskarnivå på fakultetens hemsida.

Upplysningar om antagning och ansökningstider lämnas av institutionen.